

POSUDEK VEDOUcíHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Téma bakalářské práce:

Cesta k porozumění Starému zákonu. Hermeneutika Starého zákona – teorie a praxe.

Jméno studenta: Martina Kopecká

Vedoucí práce: Jiří Beneš

Popis a hodnocení práce:

Bakalářská práce studentky Martiny Kopecké má 54 stran, včetně strany titulní s dvojjazyčným názvem, dvojjazyčné anotace se soupisem klíčových slov, prohlášení a poděkování, desetinně tříděného obsahu, seznamu použité a přiměřené literatury (22 titulů, vesměs českých, jeden anglický a jeden francouzský) a anglického Summary. Vlastní stať má osm kapitol (str. 6-52) včetně dvou úvodů a jednoho Závěru. Čtyři kapitoly tvoří teoretickou část (teorie hermeneutiky s přehledem vykladačských metod) a čtyři kapitoly praktickou část (analýza starozákonního textu). Každá má svůj Úvod. Poznámkový aparát tvoří 106 položek standardně pod čarou na stránce. Všechny formální náležitosti diplomové práce jsou splněny.

V teoretické části práce vychází studentka ze standardní literatury k této problematice (Pokorný, Oeming, Grondin, Ricoeur, Gadamer). Krátce vysvětluje význam a dějiny hermeneutiky. Vykladačské metody třídí podle teorie hermeneutického čtyřúhelníku kompilačním způsobem. V praktické části uvádí, co a proč si zvolila k hermeneutické analýze. Je to poměrně nesnadný text Písňe písní, a sice 3,1-8. Ten uvádí v hebrejské podobě a ve Fischlově překladu (sama si na překlad zatím netroufne). Po uvedení literárních informací o Písni a jejím Sitz im Leben v Tanachu a liturgii upozorňuje na Órigenův komentář k Písni. Nakonec přistupuje k vlastnímu „pokus o nezávislý výklad“ (str. 43), jak svůj záměr sama označuje (ověřit popisované metody a získat praxi ve výkladu je cílem její práce). Proto nechce jen kompilovat výklady, ale „nalézt originální a neovlivněnou myšlenku“ (str. 34). Ve snaze o originální přístup však pominula možnost zpětné vazby, kterou vykladači skýtá konfrontace se sekundární literaturou. Vlastní text Písňe 3,1-8 se pokouší nejprve převyprávět (hledá zde narativní prvek, což je sice zajímavý vykladačský podnět, ale nezdůvodněný), pak jej samostatně analyzuje, zkoumá jeho strukturu a pomocí psychologicko-analytické metody se snaží postihnout a aktualizovat (aplikovat) jeho zvěst, tedy záměr vypravěče i pragmatiku textu. Hodna ocenění je snaha vytvořit grafický rozbor sledovaného textu (to svědčí o ponoru, jímž studentka do textu vstoupila). Kap. 7.2.7. tvoří sice v podstatě volně nahozené myšlenky propojené asociacemi bez hlubší reflexe, ale celé práci tuto volnoasociativní tendenci vytknout nelze (jen náběhy k ní). Studentka se brání vycházet z předporozumění i alegorizace. Respektuje omezení daná hebrejskou podobou textu. Sílu jejího výkladu spatřuji v tom, že ženský text analyzuje žena, která se nesnaží jej vidět objektivně, tj. literárně či mýtopoeticky, ale spíše naturalisticky, tj. nahlédnout zevnitř a porozumět emocím přímé řeči protagonistky dění. Jinak je práce pečlivá, svědčící o snaze přesně pracovat s jazykem (příběhu i svým), oproštěná od chyb (snad vyjma pozn. 94 (o jakého Jana se jedná?).

V Závěru práce se studentka pokouší zaujmout ke své práci kritický odstup, tedy samostatně reflektovat jak zvolenou metodiku, tak i efekt práce. Tato schopnost sebereflexe je oceněníhodná. Je také schopna (dle mého soudu přiměřeně) charakterizovat svůj vykladačský přístup jako pozorování dění, tj. nezasahování (neboli naslouchání). To je dobré.

Oceněníhodný je také pokus formulovat obecné kroky pro rozbor podobných textů (str. 51).

Hodnotím tuto bakalářskou práci jako výbornou (1).

V Praze, dne 18.8.2010.

Jiří Beneš

